

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

Etapa locală - 09.02.2013

Clasa a XII-a

Barem de corectare

Problema 1

a) Considerăm $f: (-1, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x - \ln(x+1)$, $f'(x) = 1 - \frac{1}{x+1}$ deci $x=0$ punct de minim global $\Rightarrow f(x) \geq f(0) = 0 \quad \forall x \in (-1, +\infty)$ (3p)

b) Din a) rezultă $\ln(\operatorname{tg} x) \leq \operatorname{tg}(x) - 1$ (1p)

$$\Rightarrow \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} \ln(\operatorname{tg} x) dx \leq \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} (\operatorname{tg}(x) - 1) dx = -\ln|\cos x| \Big|_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} - \frac{\pi}{12} = \frac{1}{2} \ln 2 - \frac{\pi}{12} \quad (3p)$$

Problema 2

$(G, \cdot) \cong (\mathbb{Z}_4, +) \Rightarrow |G|=4$ (1p)

Dacă $G = \{x_1, x_2, x_3, x_4\}$ și $x \in G$ atunci $G_x = \{xx_1, xx_2, xx_3, xx_4\} = \{x_1, x_2, x_3, x_4\} = G \Rightarrow$

$$\Rightarrow x^4(x_1 x_2 x_3 x_4) = x_1 x_2 x_3 x_4 \quad (2p)$$

$(G, \cdot)$ grup $\Rightarrow 0 \notin G \Rightarrow x^4=1, \forall x \in G \Rightarrow G = \{1, -1, i, -i\}$ (1p)

Stabilirea izomorfismului (2p)

$$x^4 + ax^3 + bx^2 + cx + d = (x-1)(x+1)(x-i)(x+i) = x^4 - 1 \Rightarrow a=b=c=0, d=-1 \quad (1p)$$

Problema 3

$$\int \ln(\operatorname{tg} x) dx = x \ln(\operatorname{tg} x) - \int \frac{x}{\sin x \cos x} dx \quad (2p)$$

Considerăm: $\left[0, \frac{\pi}{2}\right) \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = \begin{cases} \frac{x}{\sin x \cos x}, & x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right) \\ 1, & x = 0 \end{cases}$

Funcția g este continuă, deci există G primitiva lui g și $\lim_{x \rightarrow 0} G(x) = G(0) \in \mathbb{R}$ (2p)

$$\lim_{x \rightarrow 0} x \ln(\operatorname{tg} x) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{x}{\sin x \cos x}}{\frac{1}{x}} = 0 \quad (2p)$$

Rezultă că $\lim_{x \rightarrow 0} F(x) = 0 - G(0) + c \in \mathbb{R}$. (1p)

Problema 4

Fie $x, y \in G$. Cum f surjectivă rezultă că există $a, b \in G$ a. î. $x=a^2, y=b^2$.

$$\text{Deci } xy = a^2 b^2 = f(a)f(b) = f(ab) = (ab)^2 = [(ab)^{-1}]^{-2} = g((ab)^{-1}) = g(b^{-1} a^{-1}) = g(b^{-1})g(a^{-1}) = b^2 a^2 = yx$$

$\Rightarrow (G, \cdot)$ este grup abelian (2p)

$$e^{r^n} = e \Rightarrow e \in G_r \quad (1p)$$

$$x, y \in G_r \Rightarrow \exists m, n \in \mathbb{N} \text{ a. î. } x^{r^m} = e \text{ și } x^{r^n} = e$$

Cum $(G, \cdot)$ abelian, rezultă $(xy)^{r^{m+n}} = (x^{r^m})^{r^n} (y^{r^n})^{r^m} = e \cdot e = e$. Deci $xy \in G_r$ (2p)

$$x \in G_r \text{ rezultă } \exists n \in \mathbb{N} \text{ astfel încât } x^{r^n} = e \Rightarrow (x^{-1})^{r^n} = (x^{r^n})^{-1} = e^{-1} = e$$

$\Rightarrow x^{-1} \in G_r$. deci G_r subgrup (2p)

Notă: a) Fiecare corector acordă un număr întreg de puncte.
b) Orice altă rezolvare corectă se punctează corespunzător.